Trešdiena, 2021. gada 7. jūlijs

P9_TA(2021)0338

Atkrastes vējparku un citu atjaunojamo energoresursu sistēmu ietekme uz zvejniecības nozari

Eiropas Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūcija par atkrastes vējparku un citu atjaunojamo energoresursu sistēmu ietekmi uz zvejniecības nozari (2019/2158(INI))

(2022/C 99/10)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumā "ES biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020)0380) izklāstīto ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada maija ieteikumus par pozitīvu mijiedarbību starp atkrastes vējparkiem un zvejniecībām,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. jūnijā publicēto 2020. gada ziņojumu par zilo ekonomiku,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 17. septembra paziņojumu "Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā" (COM(2020)0562),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 19. novembra paziņojumu "ES stratēģija atkrastes atjaunīgās enerģijas potenciāla atraisīšanai klimatneitrālas nākotnes vārdā" (COM(2020)0741),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru ([2]) (Jūras telpiskās plānošanas direktīva),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu ([3]),

— ņemot vērā nolīgumu, kas pieņemts ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) 21. pušu konferencē (*COP21*) Parīzē 2015. gada 12. decembrī (Parīzes nolīgums),

— ņemot vērā 2018. gada 16. janvāra rezolūciju par starptautisko okeānu pārvaldību — okeānu nākotnes veidošanas darbakārtība saistībā ar 2030. gada ilgtspējīgas attīstības mērķiem ([4]),

— ņemot vērā *EMODnet Human Activities* kartēšanas pakalpojumu "Kuģu blīvums 2019" un *OSPAR* datu un informācijas pārvaldības sistēmas kartēšanas pakalpojumu "Atkrastes atjaunojamo energoresursu attīstība 2018",

— ņemot vērā Ziemeļjūras konsultatīvās padomes (*NSAC*) 2020. gada 28. decembra ieteikumu par atkrastes vējparku attīstības un zvejniecību mijiedarbību,

— ņemot vērā 2021. gada 24. jūnijā pieņemto nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts) ([5]),

([1]) OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.
([2]) OV L 257, 28.8.2014., 135. lpp.
([3]) OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.
([4]) OV C 458, 19.12.2018., 9. lpp.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0309.

— ņemot vērā Zivsaimniecības (PECH) komitejas 2020. gada 12. novembrī pasūtīto pētījumu par atkrastes vēja enerģijas un citu jūras atjaunīgo energoresursu izmantošanas ietekmi uz Eiropas zvejniecībām,

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A9-0184/2021),

A. tā kā ES ir apņēmusies ne vēlāk kā līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, ievērojot Parīzes nolīguma mērķus; tā kā Komisija ir ierosinājusi līdz 2030. gadam siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas samazināt vismaz par 55 %, savukārt Parlaments ir aicinājis līdz 2030. gadam SEG emisijas samazināt par 60 %; tā kā atkrastes atjaunīgā enerģija ir viena no iespējām, ko dalībvalstis var izvēlēties, lai sasniegtu šo mērķrādītāju; tā kā tai būtu jāuzņemas svarīga loma šo mērķu sasniegšanā, izmantojot integrētu pieeju, kurā ņemti vērā trīs ilgtspējas pīlāri;

B. tā kā saskaņā ar Līgumiem ES ir pienākums nodrošināt piegādes drošību un dalībvalstu ziņā ir noteikt savu energoapgādes struktūru un izvēlēties enerģijas avotus, kas jādara, ievērojot ES mērķrādītājus attiecībā uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam;

C. tā kā saskaņā ar Komisijas aplēsēm 30 % no ES elektroenerģijas pieprasījuma 2050. gadā tiks apmierināti ar atkrastes vēja enerģiju, kas nozīmē ES-27 atkrastes vēja enerģijas jaudas palielinājumu no pašreizējiem 12 GW uz 300 GW 2050. gadā; tā kā saskaņā ar Komisijas aplēsēm līdz 2050. gadam pieprasījums sasniegs 40 GW okeāna enerģijas jaudas;

D. tā kā saskaņā ar LESD 194. pantu Savienības enerģētikas politikai ir jānodrošina enerģijas tirgus darbība un energoapgādes drošība, jāveicina energoefektivitāte, ietaupījumi un atjaunīgās enerģijas attīstība, kā arī energotīklu starpsavienojumi; tā kā valsts energoresursu struktūras noteikšana joprojām ir dalībvalsts kompetencē un tāpēc energoresursu struktūras ir ļoti dažādas;

E. tā kā vairāk nekā 85 % no visas ES-27 atkrastes vēja enerģijas jaudas nodrošina iekārtas ziemeļu jūrās (Ziemeļjūrā, Baltijas jūrā un Atlantijas okeāna ziemeļaustrumos);

F. tā kā dalībvalstu un Eiropas jūru baseinu ģeogrāfiskās īpatnības ES ievērojami atšķiras; tā kā atkrastes vējparku (AVP) un citu atjaunīgo energoresursu sistēmu attīstība pašlaik ir koncentrēta Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā, kur ir labvēlīgāki apstākļi; tā kā nākotnē tas, kādā mērā būs iespējams vai vēlams izveidot atkrastes atjaunīgo energoresursu iekārtas vai palielināt to lielumu vai jaudu, arī atšķirsies pa baseiniem un dalībvalstīm;

G. tā kā ES un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā panākta vienošanās, ka ES zvejas kuģiem arī turpmāk būs savstarpēja piekļuve AK ūdeņiem un tāpēc tie turpinās kopīgi izmantot Eiropas jūras telpu, kurā pašlaik ir 110 AVP ar vairāk nekā 5 000 vējturbīnām;

H. tā kā laikapstākļu maiņguma dēļ vēja enerģijas piegāde var būt neregulāra un nestabila;

I. tā kā vēja enerģijas uzglabāšanas iespējas joprojām ir ļoti ierobežotas;

J. tā kā citiem atkrastes atjaunīgajiem energoresursiem, piemēram, viļņu un plūdmaiņu enerģijai un termiskajām tehnoloģijām, peldošām fotoelementu iekārtām, aļģu izmantošanai biodegvielu ražošanā, ir svarīga loma Komisijas Atkrastes atjaunīgās enerģijas stratēģijā, lai gan pašlaik nekādas liela mēroga iekārtas nedarbojas; tā kā tie var palīdzēt panākt klimatneitralitāti un stiprināt Eiropas vadošo lomu, kā arī radīt jaunas darbvietas; tā kā ir jāturpina pētniecība un inovācija, jo citi atkrastes atjaunīgie energoresursi dažos aspektos varētu būt daudzsološi un piemērotāki un mazāk ietekmēt zvejas darbības, zivju krājumus un jūras vidi;

K. tā kā atkrastes vējturbīnu vidējais dzīves cikls ir no 25 līdz 30 gadiem; tā kā līdz šim dezekspluatētas vien ļoti nedaudzas turbīnas un reciklēšana joprojām ir ļoti sarežģīta, reciklētiem tiekot 85–90 % demontēto vējturbīnu; tā kā ir vajadzīgs ilgtermiņa redzējums, kura pamatā būtu aprites ekonomika un dzīves cikla pieeja, lai novērtētu, kāda būs ietekme uz citām darbībām, piemēram, zveju, kā arī uz vietējām kopienām un ekosistēmām projekta beigās; tā kā ekodizains, kas paredz izmantot īpašus materiālus un infrastruktūru, var veicināt vietējās biodaudzveidības attīstību; tā kā reciklēšanas metodes vai tādas infrastruktūras uzturēšana kā mākslīgie rifi ir jānovērtē agrīnā projekta izstrādes posmā;

L. tā kā izmaksu un telpas ziņā visefektīvākais veids, kā sasniegt 2050. gada atkrastes jaudas mērķrādītāju, būtu dažādām nozarēm daudzējādi izmantot vienu un to pašu jūras telpu, apsverot līdzieguvumu pieeju, saskaņā ar kuru katra darbība gūst labumu no citas, jo darbību līdzāspastāvēšana var būt izdevīga vidisko un sociālekonomisko ieguvumu ziņā;

M. tā kā pieaug konkurence starp dažādiem jūras telpas izmantojumiem, kā dēļ bieži vien netiek ņemti vērā vēsturiskie lietojumi ar acīmredzamu vēsturisko, kulturālo, sociālo un ekonomisko vērtību, piemēram, zvejniecība;

N. tā kā Jūras telpiskās plānošanas direktīvā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāņem vērā mijiedarbība starp darbībām un lietojumiem, piemēram, akvakultūru un zveju, un iekārtām un infrastruktūru enerģijas ražošanai no atjaunīgajiem energoresursiem, kā arī zemūdens kabeļiem, jāveicina attiecīgo darbību līdzāspastāvēšana un jāizmanto ekosistēmā balstīta pieeja;

O. tā kā ar saviem jūras telpiskajiem plāniem dalībvalstīm būtu jācenšas veicināt jūras enerģētikas nozaru, jūras transporta, zvejniecību un akvakultūras nozaru ilgtspējīgu attīstību un vides saglabāšanu, aizsardzību un uzlabošanu, cita starpā — klimatnoturību; tā kā šajā ziņā īpaša uzmanība būtu jāpievērš zvejniecību un akvakultūras interesēm un tās nevajadzētu atstāt novārtā, dalībvalstīm turpinot darbu un pēc tam pārskatot nacionālos jūras telpiskos plānus;

P. tā kā Komisijas priekšlikumā par ES Biodaudzveidības stratēģiju ir noteikts, ka ES prioritāti piešķirs tādiem risinājumiem kā, piemēram, okeāna un atkrastes vēja enerģija, kas turklāt ļauj atjaunoties zivju krājumiem, savukārt nesens pētījums, ko publicējis Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts ([6]), atklāj, ka iespējamie ieguvumi zvejniecībām, kurus varētu radīt atkrastes atjaunīgo energoresursu iekārtas, nav labi izprasti un vēl nav empīrisku pierādījumu;

Q. tā kā Komisija paziņojumā "ES stratēģija atkrastes atjaunīgās enerģijas potenciāla atraisīšanai klimatneitrālas nākotnes vārdā" aicināja publiskās iestādes atkrastes atjaunīgo energoresursu iekārtu izvietošanu plānot ilgtermiņā un no agrīna posma, novērtējot to vidisko, sociālo un ekonomisko ilgtspēju, nodrošinot līdzāspastāvēšanu ar citām darbībām, piemēram, zvejniecībām un akvakultūru, un pārliecinoties, ka sabiedrība plānoto izvietošanu pieņem;

R. tā kā zvejniecību ietekme uz IKP ir samērā maza; tā kā tās ir ārkārtīgi svarīgas zvejniecības kopienām daudzās dalībvalstīs;

S. tā kā aptuveni 80 % no visiem ES zvejniecības kuģiem ir mazi kuģi, no kuriem lielākā daļa pieder ģimenes uzņēmumiem, kas pastāv jau paaudzēm ilgi un darbojas galvenokārt piekrastes ūdeņos;

T. tā kā atkrastes atjaunīgo energoresursu pašreizējās un nākotnes izmantošanas kumulācija visvairāk ietekmē zvejas operācijas, kurās zvejo demersālās sugas un vēžveidīgos,

U. tā kā, lai izmantotu atkrastes enerģiju, vienlaikus nodrošinot vides aizsardzību un zvejniecību un citu saimniecisko darbību ilgtspējīgu attīstību, ir vajadzīga kopīga plānošana un stingrs kumulatīvās ietekmes novērtējums, cita starpā arī par sociālekonomisko ietekmi;

([6]) Pētījums "Impact of the use of offshore wind and other marine renewables on European fisheries" ("Atkrastes vēja enerģijas un citu atjaunīgo jūras energoresursu izmantošanas ietekme uz Eiropas zvejniecībām"), Eiropas Parlaments, Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments B — strukturālā un kohēzijas politika, 2020. gada 12. novembris.

V. tā kā ir vajadzīgi papildu pētījumi par AVP un citu atkrastes atjaunīgo energoresursu sistēmu ietekmi uz jūras vidi un zvejas resursiem;

W. tā kā Parlaments uzstāj, ka Savienības 2030. gada klimata mērķrādītājam ir jābūt SEG emisiju samazinājumam visas ekonomikas mērogā par 60 % salīdzinājumā ar 1990. gadu;

X. tā kā ES atkrastes vēja enerģijas resursi ir jāizpēta un jūras atjaunīgo energoresursu projekti ir jāveicina tādā veidā, kas ir savietojams ar citiem jūras telpas lietojumiem, galvenokārt zvejniecībām, vienlaikus cenšoties panākt sinerģijas un aizsargājot biodaudzveidību;

Y. tā kā zvejas prakses monitorings un empīriskā analīze pirms AVP būvniecības, tās laikā un pēc tās ir svarīga, lai gūtu labāku izpratni par līdzāspastāvēšanu;

Z. tā kā atkrastes atjaunīgo energoresursu iekārtu pamati varētu piesaistīt jūras dzīvību un darboties kā mākslīgi rifi;

AA. tā kā Starptautiskā Hidrogrāfijas organizācija (*IHO*) iesaka izvairīties no zvejas darbībām vismaz 0,25 jūras jūdzes (463 metrus) abpus zemūdens kabeļa, lai līdz minimumam samazinātu riskus,

1. uzsver, ka ir jāizvairās no potenciālās negatīvās ilgtermiņa ietekmes, kāda atkrastes vējturbīnām varētu būt uz konkrētām ekosistēmām, zivju krājumiem un biodaudzveidību un līdz ar to uz zvejniecībām kopumā; uzsver, ka to attīstībai jau no būvniecības posma, ekspluatācijas laikā un arī dezekspluatācijā ir vajadzīga dzīves cikla pieeja, tādēļ ir svarīgi veikt stingrus un detalizētus pētījumus, lai novērtētu jau pastāvošo atkrastes vējturbīnu ietekmi;

2. uzsver, ka atkrastes atjaunīgo energoresursu izmantojums būtu jāizvērš tā, lai rastos arī iespējas veikt citas darbības, īstenojot vidisko, sociālo un ekonomisko līdzieguvumu pieeju, kas dotu labumu zvejniekiem un vietējām kopienām;

3. brīdina, ka atkrastes atjaunīgā enerģija būs ilgtspējīga tikai tad, ja tai nebūs negatīvas ietekmes uz vidi un ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, it sevišķi no zvejniecībām atkarīgos reģionos;

4. bažījas par to, ka trūkst pētījumu par atkrastes vējturbīnu dezekspluatāciju un dezekspluatācijas ietekmi uz vidi;

5. vēlreiz apstiprina, ka lēmumi par valsts energoresursu struktūru un tehnoloģijām joprojām ir dalībvalsts kompetencē;

6. uzsver, ka atjaunīgā enerģija un energoefektivitāte ir vieni no svarīgākajiem faktoriem, kas veicina nulles neto emisiju ekonomikas panākšanu; uzsver, ka. lai sasniegtu 2030. gadam noteikto atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju, ir attiecīgi jāpalielina atkrastes atjaunīgās elektroenerģijas infrastruktūras jauda un ražošana;

7. uzsver svarīgo potenciālu, kas Savienības klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā piemīt atjaunīgajam ūdeņradim, arī tādam, kas saražots, izmantojot vēja vai saules enerģiju;

8. uzsver, ka peldošos vējparkus varētu izvietot dziļūdens teritorijās un tas paplašinātu vēja enerģijas ieguvei pieejamo dzīvotspējīgo zonu, vienlaikus samazinot iekārtu redzamību no krasta; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt ilgtspējīgas peldošu atkrastes vēja enerģijas iekārtu tehnoloģijas mēroga paplašināšanu un komercializāciju, kas vēl vairāk samazinātu ietekmi uz zvejniecībām;

9. uzsver, ka ir līdz minimumam jāsamazina risks, ka AVP plaša mēroga ieviešana varētu ietekmēt jūras baseina fizisko funkcionēšanu, īpaši jūras un gaisa straumes, un tas varētu veicināt stratificētā vertikālā ūdens slāņa sajaukšanos un tāpēc ietekmēt barības vielu apriti, viļņu rašanos, plūdmaiņu amplitūdas un gultnes sanesu pārnesi, un ka šāda ietekme būtu rūpīgi jāmonitorē, savukārt infraskaņas troksnis, ko rada rotējošie spārni, varētu no AVP aizbaidīt zivis un jūras zīdītājus, un zemūdens kabeļu elektromagnētiskais lauks, kā arī pāļu dzīšanas radītais zemūdens troksnis varētu smagi ietekmēt vēžveidīgos un jūras organismus vispār; šajā sakarā uzsver, ka ir jāturpina izstrādāt un pētīt iespējas, kā nepieļaut un mazināt šādu negatīvo ietekmi;

10. atzīmē, ka ir svarīgi īstenot paraugprakses, kā līdz minimumam samazināt traucējumus un mazināt kaitējumu ekosistēmām atkrastes darbību plānošanas, ekspluatācijas un dezekspluatācijas posmos;

11. uzskata, ka jūras atjaunīgās enerģijas ražošanas vienību uzstādīšana ir jāiekļauj katras valsts attīstības stratēģijās un enerģētikas suverenitātē un tai ir jāatbilst tām, kā arī jāsaskan ar Eiropas zaļā kursa mērķiem;

12. uzsver, cik svarīgi ir ņemt vērā morfoloģiskās un ģeogrāfiskās īpatnības, kas piemīt apgabaliem, kuros paredzēts izveidot AVP;

13. uzskata, ka lēmumi par atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošanas infrastruktūras uzstādīšanu būtu jāpieņem, balstoties labākajos zinātniskajos novērtējumos par saistīto ietekmi, un attiecīgo apgabalu izmantošanā tiem būtu jāiesaista visas ieinteresētās personas, it īpaši saistītās zvejas kopienas un to organizācijas;

14. uzsver, ka ir jāizpēta potenciālā ietekme, piemēram, atkrastes atjaunīgo energoresursu sistēmu mākslīgā rifa efekts, uz jūras organismiem un zvejniecībām, kas varētu aprobežoties tikai ar ekspluatācijas posmu, un jāizpēta, kā dezekspluatāciju veikt tā, lai ieguvumi no tās nebūtu īslaicīgi; uzsver, ka tad, kad tiek veikta AVP dezekspluatācija, to vietas ir jāatstāj tādā stāvoklī, kas ļauj veikt zvejas darbības, ja tās bijušas atļautas pirms būvniecības vai ekspluatācijas posmā, un tā, ka tiek aizsargāt un saudzēta vide;

15. uzsver, ka, izvietojot AVP, jāņem vērā jūras gultnes īpatnības, lai nebūvētu infrastruktūru vietās, kur tā varētu apdraudēt vietējo dzīvotni un ekosistēmu;

16. ierosina novērtēt AVP apvienošanu un integrēšanu aizsargājamās jūras teritorijās (AJT), ņemot vērā skaidri noteiktas dzīvotņu un biodaudzveidības saglabāšanas mērķus, arī tos, kas attiecas uz zvejas resursiem; uzsver, ka šajās AJT būtu jāizveido pārvaldības komitejas, lai panāktu labāku darbību līdzāspastāvēšanu, un ka jāsaņem par AJT atbildīgās attiecīgās kompetentās iestādes apstiprinājums;

17. uzsver, ka AVP, kad vien iespējams, būtu jāizvieto zonās, kur zveja nav atļauta, lai līdz minimumam samazinātu negatīvo ietekmi uz zvejas nozari;

18. norāda, ka AVP var ietekmēt zvejniecības, mainot komerciāli zvejoto jūras sugu telpisko izplatību un skaitliskumu, tiem tiekot slēgtiem zvejošanai drošības apsvērumu dēļ vai liekot mainīt zvejas darbības vai metodes, piemēram, pāriet no aktīvām uz pasīvām;

19. uzstāj, ka agrīnā procesa posmā jāizveido dialogs un sadarbība ar zvejniekiem; uzsver, ka ir jāņem vērā vietējās ekosistēmas un vietējās kopienas īpatnības; uzsver, ka tad, ja AVP izveide ietekmē zvejnieku darbību, viņiem ir jāpiešķir pienācīga kompensācija;

20. atzīmē, ka Komisijas paziņojumā par Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam ir norādīts, ka ES prioritāti piešķirs tādiem risinājumiem kā, piemēram, okeāna un atkrastes vēja enerģija, kas turklāt ļauj atjaunoties zivju krājumiem, un ka tiek apsvērta iespēja kombinēt AVP un aizsargājamās teritorijas;

21. uzsver, ka AVP vidiskā, sociālā un ekonomiskā ietekme ir atkarīga no vietai raksturīgajiem apstākļiem, ekosistēmām un cilvēka darbībām un ka kopīgu interešu jautājumu atrisināšanā svarīga ir ieinteresēto personu sadarbība AVP projektēšanā, izveidē un pārvaldībā;

22. atzīmē, ka atkrastes atjaunīgās enerģijas ražošanas vienību ierīkošana visvairāk skars mazapjoma, piekrastes un nerūpnieciskās zvejas nozari, ņemot vērā, ka tās ir samērā tuvu krastam;

23. uzver, ka zvejas pārvietošana īpaši skars mazapjoma un piekrastes zveju, jo šādiem zvejniekiem varētu nebūt iespēju pārcelties uz tālākām zvejas vietām vai mainīt zvejas metodi, īpaši tad, ja AVP atrodas teritoriālajos ūdeņos (12 jūras jūdzes no krasta); aicina kā galējo līdzekli nodrošināt pienācīgu kompensāciju;

24. uzsver, ka ir jāatvieglo piekļuve apdrošināšanai zvejas kuģiem, kas darbojas apgabalos, kur ir AVP, vai kuģo caur tiem, jo pašlaik apdrošināšana ir ļoti problemātiska — zvejas kuģu apdrošināšanas polises nenodrošina pietiekamu atlīdzību;

25. norāda, ka jebkādi ierobežojumi piekļuvei tradicionālajām zvejas vietām tieši ietekmē dažādu ES piekrastes dalībvalstu zvejnieku iztiku un no zvejas atkarīgās darbvietas krastā; tādēļ uzsver, ka vajadzības gadījumā kā galējais līdzeklis būtu jāpiešķir pienācīga kompensācija; turklāt norāda, ka piekļuves ierobežojumi varētu apdraudēt atbildīgu un ilgtspējīgu pārtikas nodrošinājumu;

26. aicina dalībvalstis saskaņā ar jūras telpiskās plānošanas noteikumiem vietējo zvejnieku īpašās vēsturiskās un tradicionālās zvejas vietas noteikt par teritorijām, kurās nedrīkst ierīkot atkrastes atjaunīgo energoresursu infrastruktūru;

27. uzsver, ka atkrastes atjaunīgo energoresursu un zvejniecību pārklāšanās analīze liecina, ka nākamajos gados konkrētos Eiropas jūras baseinos strauji palielināsies telpisku konfliktu potenciāls; šajā kontekstā uzsver, ka vajadzīga agrīna telpiskā plānošana, kurā būtu iesaistītas visas attiecīgās ieinteresētās personas, gan attiecībā uz AVP izvietošanu, gan izkārtojumu; aicina jau agrīni izveidot īstenu līdzdalību, dialogus un tīklus, lai mazinātu un nepieļautu konfliktus;

28. uzsver, ka daži piemēri sadarbībai ar (aktīvām vai pasīvām) zvejas darbībām apgabalos ar AVP jau pastāv; uzsver, ka sadarbīgas kopprojektēšanas pieejas AVP izmantojuma izvēršanai, kuru mērķis ir AVP apvienot ar citiem izmantojumiem, var samazināt potenciālo ietekmi uz zvejniecībām, stiprināt attiecības starp dažādām iesaistītajām nozarēm un pavērt ceļu lietderīgai sadarbībai starp tām;

29. atzīst akvakultūras un algakultūras (aļģu audzēšanas), kā arī pasīvās zvejas potenciālu apgabalos ar AVP; tomēr uzsver, ka to ekoloģiskās ietekmes un ekonomiskā potenciāla novērtēšanai vajag vairāk pētījumu;

30. pauž bažas par to, ka, nemaz nerunājot par zvejas darbību aizliegumiem vai ierobežojumiem, pat tad, ja piekļuve ir atļauta, zvejnieki mēdz izvairīties no zvejas apgabalos ar AVP, baidīdamies no nejaušiem bojājumiem un zvejas rīku aizķeršanās vai nozaudēšanas, un līdz ar to bailes no iespējamas atbildības rada bažas, kas apgrūtina līdzāspastāvēšanu;

31. uzsver, ka tālāko reģionu un salu energoresursu struktūra ir ļoti atkarīga no fosilā kurināmā importa, neraugoties uz vietējām īpatnībām, kas ir izdevīgas atjaunīgo energoresursu izmantošanai; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību un piešķirt īpašu finansējumu atkrastes atjaunīgo energoresursu sistēmu attīstībai šajās teritorijās, lai līdz minimumam samazinātu atkarību no fosilā kurināmā;

32. atzīst potenciālu, kas piemīt peldošām atkrastes vējturbīnām, kuras paver iespējas iekārtām apgabalos ar dziļiem ūdeņiem un atrodas tālāk no krasta, ir ar mazāku vizuālo ietekmi un mazāku potenciālu telpiski pārklāties ar zvejas vietām;

33. uzsver, ka atkrastes vējturbīnu dezekspluatācija, pēc kuras paliek nedemontēta jūras gultnes infrastruktūra, nedrīkst ne ilgstoši ietekmēt vidi, ne arī apdraudēt zvejas kuģu drošību; turklāt norāda, ka būtu jāpilnveido reciklēšanas metodes, lai samazinātu ietekmi uz vidi; uzskata, ka ir būtiski nodrošināt, lai atkrastes vējparki tiktu būvēti tikai tad, ja tiek izmantota integrēta pieeja atkrastes vējturbīnu dzīves cikla procesiem, kas nozīmē, ka jau no paša sākuma ir skaidrs, kā atkrastes vējturbīnas var projektēt, būvēt, izmantot, dezekspluatēt un reciklēt ilgtspējīgi; turklāt uzsver, ka jau sākumā projektēšanas un uzstādīšanas plānos ir jāiekļauj dezekspluatācijas stratēģijas, kas paredz alternatīvas turpmākās konstrukciju izmantošanas iespējas vai demontāžu, kā arī jāņem vērā ilgtermiņa ietekme ilgtspējas aspektā, lai ievērotu aprites ekonomikas principus;

34. mudina izveidot starptautisku standartu, kas noteiktu, kā dezekspluatēt turbīnas un kas dotu visaptverošu pārskatu par dezekspluatācijas noteikumiem, vienlaikus ievērojot aprites ekonomikas principus;

35. uzsver, ka būtu jāievieš finanšu mehānismi, lai segtu ilgtermiņa riskus, ko rada pamesta atkrastes infrastruktūra, kuru varētu likvidēt, lai varētu droši atsākt zveju;

36. uzsver, ka jebkura jūras gultnes infrastruktūra, kas atstāta uz vietas, būtu pienācīgi jāmonitorē;

37. uzsver, ka nesenos empīriskajos pētījumos trūkst novērtējumu par atjaunīgo energoresursu enerģijas ekonomisko, sociālekonomisko un sociālkulturālo ietekmi uz zvejniecībām; tādēļ mudina Komisiju ne tikai apzināt ietekmi uz vidi, bet arī vairāk pētīt, kā investīcijas atkrastes atjaunīgajos energoresursos var ekonomiski un sociāli ietekmēt zvejniecības, un apzināt piemērotus veidus, kā pārvarēt negatīvo ietekmi;

38. uzsver, ka ir nepieciešamas standartizētas monitoringa programmas un ir jāsaskaņo zvejas piepūles dati, lai varētu novērtēt plašākas atkrastes atjaunīgo energoresursu izmantošanas kumulatīvo ekoloģisko, sociālekonomisko un vidisko ietekmi, un ka ir jāuzlabo datu saderība un salīdzināmība;

39. ierosina dalībvalstīm palielināt koordināciju AVP pētniecības jomā, lai veicinātu pētniecības rezultātu un datu vākšanu un apmaiņu, kā arī dalīšanos paraugpraksēs; atgādina, ka atkrastes vēja enerģija ir viena no visprogresīvākajām tehnoloģijām, bet dažos apgabalos, kur notiek zvejas darbības, daudzsološas un atsevišķos gadījumos piemērotākas varētu būt citas atjaunīgo energoresursu sistēmas, kam attiecīgi būtu mazāk kaitīga ietekme ekonomiskajos, sociālajos un vidiskajos aspektos; uzsver, ka ir svarīgi palielināt investīcijas pētniecībā un izstrādē šajā ziņā;

40. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot pārrobežu sadarbību jūras telpiskajā plānošanā, arī ar Apvienoto Karalisti, kas ir lielākā atkrastes vēja enerģijas ražotāja Eiropā, lai rastu risinājumus kopīgām problēmām, integrētu elektroenerģijas savienojumus un mācītos no paraugpraksēm;

41. uzsver, ka jūras telpiskajai plānošanai jāpilda svarīga loma, diferencējot katru jūras teritoriju uz tās īpatnību pamata, un jāpievērš lielāka uzmanība novērtējumam par to, vai ir iespējams panākt līdzāspastāvēšanas iespējas un daudzējādu AVP izmantošanu, kas ir ārkārtīgi svarīgi nolūkā panākt vispusēji izdevīgu situāciju ilgtspējīgai zvejniecībai, akvakultūrai un atkrastes enerģētikai, nodrošināt, ka zvejniecības faktiski līdzdarbojas lēmumu pieņemšanas procesā (pretstatā tādiem pārmērīgi neskaidriem jēdzieniem kā "apspriešanās" un "novērotāji"), kā arī nodrošināt saistību izpildi un iepriekšēju lietojuma konfliktu atrisināšanu;

42. aicina dalībvalstis, kuru kompetencē ir jūras telpiskā plānošana, pastāvīgajā darbā pie valsts jūras telpiskajiem plāniem un to pārskatīšanā ņemt vērā nepieciešamību nodrošināt, ka tiek novērsta atkrastes vējturbīnu negatīvā ietekme uz zvejniecībām un ka tāpēc tās tiek izvietotas ārpus zvejas vietām;

43. atbalsta ekosistēmās balstītas pieejas piemērošanu jūras telpiskajā plānošanā, lai tiktu nodrošināta sistēmbalstīts satvars jūras ekosistēmu izpratnei un pārvaldībai un to mijiedarbībai ar sociālekonomiskajām darbībām;

44. uzsver, cik svarīgas ir kopienas enerģijas ražošanas shēmas, kas ļauj piekrastes kopienām un kooperatīviem, tostarp zvejniekiem, ražot pašiem savu elektroenerģiju un reinvestēt peļņu kopienā;

45. uzsver, ka AVP būtu jābūvē tikai tad, ja tiek garantēts, ka tiem nebūs nedz negatīvas vidiskās un ekoloģiskās ietekmes, nedz arī negatīvas ekonomiskās, sociālekonomiskās un sociālkulturālās ietekmes uz zvejniekiem un akvakultūras ražotājiem, ievērojot zilās ekonomikas un Eiropas zaļā kursa mērķus;

46. mudina dalībvalstis, nosakot savu energoresursu struktūru, ņemt vērā atkrastes atjaunīgās enerģijas ietekmi uz jūras ekosistēmu un zvejniecībām;

47. mudina dalībvalstis arī turpināt darbu pie citu atjaunīgās enerģijas veidu attīstīšanas un izmantošanas;

48. aicina Komisiju veikt ietekmes novērtējumu, lai izpētītu, kāda ekonomiskā, sociālā un vidiskā ietekme gaidāma no AVP būvniecības vietās, kur tie, ļoti iespējams, būtu pretrunā gan zvejniecības, gan jūras organismu ilgtspējas interesēm;

49. uzsver, ka sadarbība starp nozarēm, kas darbojas atkrastes vidē un ekonomikā, būs arī taisnīgas pārkārtošanās virzītājspēks; aicina Komisiju novērtēt iniciatīvas, kas stimulē vietējo ekonomiku un atkrastes saimniecisko darbību, un rast sinerģijas starp nozarēm, kas var būt nākotnei sagatavotas ekonomikas atveseļošanas pamats;

50. uzsver, ka jau pastāv zvejniecības nozares un atkrastes vēja enerģijas nozares līdzāspastāvēšanas piemēri un ka šī pieredze būtu jāizmanto, lai rastu labākos pieejamos paņēmienus visam jūras infrastruktūras dzīves ciklam un tajos dalītos;

51. uzsver, ka ieinteresētajām personām vajadzētu būt tiesībām piedalīties jūras telpiskajā plānošanā un to ietekmēt;

52. uzsver, ka agrīna, taisnīga, rezultatīva un pastāvīga apspriešanās ar ieinteresētajām personām, it sevišķi zvejniekiem un akvakultūras ražotājiem, un to līdzdalība, pārredzamu vadlīniju izveide un kompensācijas izmaksa varētu mazināt konflikta risku un radīt vienlīdzīgus apstākļus zvejniecībām un atkrastes atjaunīgo energoresursu nozarei;

53. aicina ES veicināt un atbalstīt AVP savā ārējā darbībā, īpaši attiecībās ar trešām valstīm, kurās piekļuve enerģijai joprojām ir nevienmērīga un ierobežota, ievērojot zaļā kursa mērķus;

54. uzsver, ka gadījumos, kad lēmumi jāpieņem, pirms pieejamas vajadzīgās zināšanas vai informācija, būtu jāpiemēro piesardzības princips saskaņā ar LESD 191. panta 2. punktu;

55. atzīmē, ka varētu būt vajadzīgi papildu ES līmeņa pasākumi, tostarp tiesību akti, ņemot vērā pierādījumus, ka dalībvalstu jūras telpiskā plānošana negarantē zvejnieku un citu ieinteresēto personu taisnīgu integrāciju un attiecīgā gadījumā kompensācijas zvejniecībām;

56. mudina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka jūras telpiskie plāni garantē taisnīgu zvejniecību iekļaušanu un to darbības ilgtspējīgu turpināšanu un taisnīgi atspoguļo leģitīmās intereses, kādas ir zvejniekiem, gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu vācējiem un akvakultūras ražotājiem;

57. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.